

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

пр. Перемоги, 10, м. Київ, 01135, тел. (044) 481-32-21, факс (044) 481-47-96
E-mail: mon@mon.gov.ua, код ЄДРПОУ 38621185

Народному депутатові України
Іванову В. І.

Щодо розгляду можливості перегляду
механізмів формування мережі
закладів загальної середньої освіти

Шановний Володимире Іллічу!

На лист Голови Верховної Ради України Дмитра Разумкова від 03.07.2020 № 11/10-1151 та на виконання доручення Прем'єр-міністра України Дениса Шмигала від 10.07.2020 № 28662/1/1-20 Міністерством освіти і науки України спільно з Херсонською обласною державною адміністрацією розглянуто Ваш депутатський запит, оголошений на засіданні Верховної Ради України 3 липня 2020 року, щодо можливості перегляду механізмів формування мережі закладів загальної середньої освіти та повідомляємо.

Відповідно до статті 32 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» питання управління закладами освіти, які належать територіальним громадам або передані їм, організація їх матеріально-технічного та фінансового забезпечення віднесено до власних (самоврядних) повноважень виконавчих органів сільських, селищних, міських рад.

Засновник закладу освіти, зобов'язаний забезпечити утримання та розвиток матеріально-технічної бази заснованого ним закладу освіти на рівні, достатньому для виконання вимог стандартів освіти та ліцензійних умов (стаття 25 Закону України «Про освіту»).

Згідно зі статтею 32 Закону України «Про повну загальну середню освіту» (далі – Закон):

мережа закладів загальної середньої освіти формується відповідно до законодавства з урахуванням соціально-економічної та демографічної ситуації, а також відповідно до культурно-освітніх та інших потреб територіальної громади та/або суспільства;

рішення про утворення комунальних початкових шкіл, гімназій як окремих юридичних осіб, їх реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання (зміну типу) приймають районні, міські, сільські, селищні ради; рішення про утворення комунальних ліцеїв як окремих юридичних осіб, їх реорганізацію, ліквідацію чи

Сертифікат: 00862846002f90fa000000047b3000f9e7d9e258
Підписувач: Гарбарук Ігор Миколайович
Дійсний: з 15.07.2020 21:00 по 15.07.2022 21:00
Цифрова позначка часу: 17.07.2020 17:56:20

Міністерство освіти і науки України

1/10-2207 від 17.07.2020

перепрофілювання (зміну типу) приймають Верховна Рада Автономної Республіки Крим, обласні, міські ради (міст з населенням більше 50 тисяч);

ліцеї можуть бути утворені та здійснювати освітню діяльність за умови дотримання вимог цього Закону, ліцензійних умов та положення про ліцей, затвердженого Кабінетом Міністрів України;

у разі реорганізації чи ліквідації закладу загальної середньої освіти засновник зобов'язаний забезпечити учням можливість продовжити здобуття загальної середньої освіти на відповідному рівні освіти;

реорганізація і ліквідація закладів загальної середньої освіти у сільській місцевості допускаються лише після громадського обговорення проєкту відповідного рішення засновника.

Отже, Закон не передбачає можливості подальшого функціонування шкіл «І-ІІІ ступенів», крім закладів загальної середньої освіти, особливості освітньої діяльності яких визначені міжнародними договорами України, а також приватних, корпоративних закладів освіти та закладів спеціалізованої освіти - мистецьких і спортивних ліцеїв (Закон не передбачає функціонування початкових шкіл у складі військових і наукових ліцеїв).

Тобто, починаючи з дня набрання чинності Законом, сільські, селищні, районні, міські (міст з населенням менше 50 тисяч) ради не мають повноважень створювати нові комунальні ліцеї. Такі комунальні ліцеї можуть утворюватися обласними, міськими радами (міст з населенням більше 50 тисяч), а також Верховною Радою Автономної Республіки Крим.

Проте, якщо ліцей (заклад загальної середньої освіти ІІІ, ІІ-ІІІ чи І-ІІІ ступенів) було утворено сільською, селищною, районною, міською радою (міста з населенням менше 50 тисяч) до набрання чинності цим Законом, відповідна рада має забезпечити функціонування такого ліцею, але не більше ніж до 1 вересня 2024 року.

Втрата права «утворювати» не означає втрату права залишатися засновником таких закладів до 1 вересня 2024 року, коли набере чинності абзац шостий частини першої статті 35 Закону, згідно з яким «гімназія та ліцей мають функціонувати як окремі юридичні особи».

У засновника закладу освіти залишається загальне право, передбачене абзацом першим частини першої статті 32 Закону, щодо прийняття рішення про утворення, реорганізацію, ліквідацію чи перепрофілювання (зміну типу) закладу загальної середньої освіти.

Крім того, засновник має передбачений цією ж статтею 32 Закону обов'язок забезпечити учням можливість продовжити здобуття загальної середньої освіти на відповідному рівні освіти у разі реорганізації чи ліквідації закладу загальної середньої освіти.

Отже, до 1 вересня 2024 року сільські, селищні, районні, міські (міст з населенням менше 50 тисяч) ради мають прийняти одне з таких управлінських рішень стосовно кожного із заснованих ними раніше закладів загальної середньої освіти «І-ІІІ», «ІІ-ІІІ» або «ІІІ» ступенів, у тому числі опорних:

а) змінити тип таких закладів на початкову школу («І ступінь») або гімназію, яка забезпечуватиме здобуття виключно базової середньої освіти («ІІ ступінь») або початкової освіти і базової середньої освіти («І-ІІ ступінь»);

б) для забезпечення здобуття профільної середньої освіти ініціювати передання закладу загальної середньої освіти в управління обласній раді шляхом зміни його засновника.

Ураховуючи зазначені вище положення, засновники таких закладів загальної середньої освіти мають достатньо часу «перехідного» періоду, щоб проаналізувати мережу закладів освіти, врахувати демографічні показники, міграційні процеси на певній території, пов'язані у тому числі з активною забудовою території, спланувати ефективну, доступну і спроможну мережу початкових шкіл і гімназій та закріпити за ними територію обслуговування.

Обласним радам необхідно розпочати роботу над формуванням мережі ліцеїв, які за умови наявності стандарту профільної середньої освіти та відповідної типової освітньої програми і на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України зможуть з 2024 року запровадити трирічні освітні програми в межах дванадцятирічної повної загальної середньої освіти (підпункт 4 пункту 3 розділу ХП «Прикінцеві та перехідні положення» Закону України «Про освіту»).

Повідомляємо також, що з метою моделювання системи профільної середньої освіти, визначення основних напрямів діяльності органів державної влади та ресурсів, необхідних для запровадження профільної середньої освіти, а також планування відповідних заходів Міністерством освіти і науки України розроблено проєкт Дорожньої карти впровадження профільної середньої освіти.

Проєктом передбачено завдання стосовно формування загальної мережі закладів профільної середньої освіти. Реалізація цього завдання передбачає:

розроблення методики формування мережі закладів профільної середньої освіти,

проведення аудиту мережі закладів профільної середньої освіти в областях,

створення мережі закладів профільної середньої освіти,

проведення аудиту наявного обладнання в мережі ліцеїв,

моделювання мережі закладів профільної середньої освіти на порталі геоданих,

забезпечення інфраструктури закладів профільної середньої освіти (пансіону, підвезення, позашкільна освіта, обладнання для забезпечення харчування);

розроблення державного стандарту профільної освіти та відповідних типових освітніх програм.

Одним із критеріїв формування мережі закладів профільної середньої освіти є радіус для підвезення учнів 30 км (для учнів, які проживають поза межами радіусу підвезення є можливість залишитись у пансіоні (гуртожитку));

Також у проєкті зазначено, що відкриття профільного ліцею можливе за умови дотримання індикаторів спроможності здійснення ефективного профільного навчання:

наявність якісного кадрового потенціалу (ступінь магістра (спеціаліста), вища категорія (не менш, ніж у 50% вчителів), відповідність вимогам, встановленим Професійним стандартом);

розрахункова чисельність учнів (як правило, 300 осіб і більше (сільська місцевість), 500 осіб і більше (міська місцевість), перший рік існування – не менше 80-100 осіб на паралелі);

матеріально-технічне забезпечення (наявність майстерень, лабораторій (кабінетів, осередків) із повним устаткуванням для здійснення дослідницької діяльності учнів та інтерактивного навчання); з повним переліком устаткування для забезпечення виконання відповідної освітньої програми;

наявність стратегії розвитку закладу освіти;

наявність угод про співпрацю зі стейкхолдерами щодо навчання за відповідним профілем;

наявність інструментів для забезпечення дистанційного навчання тощо.

За інформацією управління освіти і науки Херсонської обласної державної адміністрації, управлінням спільно з місцевими органами управління освітою розпочато роботу над формуванням мережі ліцеїв, які за умови наявності державного стандарту профільної середньої освіти та відповідної типової освітньої програми і на підставі відповідного рішення Кабінету Міністрів України зможуть з 2024 року запровадити трирічні освітні програми в межах дванадцятирічної повної загальної середньої освіти (підпункт 4 пункту 3 розділу XII «Прикінцеві та перехідні положення» Закону).

З повагою

Т. в. о Міністра

Ігор ГАРБАРУК

Апарат Верховної Ради України
КАРТКА ДОКУМЕНТА

148202

Кореспонденти НДУ Н. Н. Міністерство освіти і науки України
(всього 1)
Вид документа Відповідь на депутатський запит
Вих. № та дата 1/10-2207 від 17.07.2020
кореспондента
№ ДСК
Реєстр. № та 112171 від 20.07.2020
дата реєстрації
Арк./прим. 4/1
Стислий зміст НА №11/10-1151 Про запит Іванова В.І. щодо
розгляду можливості перегляду механізмів
формування мережі закладів загальної середньої
освіти

Проходження документа (особа, у якої є позначка «Оригінал»)	Дата передачі оригіналу ВСК	Дата отримання оригіналу	Підпис